

DISKUSSION ESTETISKA UTTRYCK

NATIONELL ESTETISK KONGRESS i HALMSTAD Söndag 15/4 2018

Sverker Zadig moderator

Karin Burman antecknare

Proposition: Gymnasiearbetet minskas från 100 p till 50 p för att tillföra Estetiska uttryck på 50 p till alla program utom det estetiska.

DISKUSSION 1

Kommentarer från kongressens musiklärare om Estetiska uttryck

Ett ämne där elever får uttrycka sig, göra något praktiskt.

Viktigt att träna till elever att *kommunicera* via estetiska uttryck. Låta elever komma nära sina känslor.

En rättighet att uttrycka sig. Ett sätt att utöva demokrati, gestalta demokrati. Vi vill ha tänkande människor.

Förstå sin omvärld .

Man ska uttrycka sig, förstå och vara delaktig i en process. Praktiskt mer än teoretiskt.

Viktigt med möjlighet att kunna välja inriktning inom estetiska uttryck istället för att vara en bred allmän kurs.

Viktigt att fokusera på "upplevelsen". Se det som en "oas", lisa för själen.

Glöm inte lyssningsaspekten i ämnet, reflekterande kring musik. Kanske inte bara måste vara praktiskt?

Skapa, uttrycka sig. Balans mellan teori och praktik.

Träna sin fantasi, fortsätta ha den med sig.

"Motionera fantasin", se det som ett kommunikationssätt/ett språk.

Estetiska uttryck som en slags "återhämtning", för välbefinnande, den hela människan.

Kommunikationen människor emellan (kommunikativ, social kompetens)

Viktigt att vi tänker igenom hur det verkligen kan gagna ALLA de elever som ska gå kursen. Hur gör vi ämnet nyttigt och välanpassat efter olika elevers behov/möjligheter att uttrycka sig?

IB-programmet: CAS. Creativity, Action, Service. Kan vi ta inspiration därifrån? Utgår från individens egna önskemål.

Infärgning för att olika programs intressen tas till vara?

Bort från stämpeln att obligatoriskt ämne ska ses som "tvingande".

En teoretisk del, en praktisk. Inspirerat av Estetisk kommunikation som ett skapande, kreativt, interagerande ämne?

Vidga perspektivet på vad estetiska uttryck kan vara. Digitalt skapande, kameran som verktyg/uttrycksmedel...inte bara musik, dans, teater, bild.

Performance: mot scen. Arbetet bakom scen (scenografi, marknadsföring, ljud, ljus etc). En lärare i KOSKOS skulle kunna ta ca 20 p i kursen till en teoretisk översikt av estetiska uttryck, därefter ca 30 p praktiskt arbete inom valbara discipliner.

Viktigt att hitta nivån när vi jobbar med andra elever än esteter. Kanske svårt att tänka "produktion" (likt Estetisk kommunikation).

Verkligen känna på estetiska uttryck, inte bara spela Tom Doley. Kanske koppla till andra ämnen tex Sh. Måste också finnas rimlighet så man hinner med på 50 p.

Viktigt att kurserna blir konkreta, att man inte är flummig i formuleringarna.
Musik till dataspel, skapa filmmusik? Viktigt knyta det till eleven själv.

Viktigt att se att elever uttrycker sig på sina sätt hela tiden, vi ska inte tro att de inte gör något.
Vi måste ha respekt för andra ämnen också.

Utmaning: att det ska vara relevant för de andra ämnen.
Det ska handla om kultur-uttryck, inte bara en "entreprenöriell ide".

50-50: utgå från vad eleven kan, där de befinner sig till 50%, därefter leda dem resterande 50% framåt i något nytt.

Viktigt hur vi pratar om musik och motiverar dess existens. Ska ses som likvärdigt andra ämnen.

Övrigt:

Gymnasiearbete ligga under programfördjupningen? Som ett moment i en kurs.
En skola gör Gyarbete som UF-företag, har en väl fungerande modell för det, rädd att det ska försvinna (Karlshamn).

Formuleringar från Mikael Bergkrantz visades av Sverker. Mötet väljer "ett eller flera" estetiska uttryck. "Några" eller "minst en" döms ut.

Sidan "Den kulturella hjärnan" visar mängder av forskningsartiklar om hur kultur påverkar hjärnan.

"Estetlyft" behövs om ämnet går igenom i riksdagen 19 juni. (Lisen, Sverker)

DISKUSSION 2

Skolverket ser över de estetiska ämnena för ev förändringar i läroplanen.

Förstärkning av INSÅ 50p till Musikinriktningen föreslås i propositionen, som ersättning för de 50 p som tappas då gymnasiearbetet föreslås minskas till 50 p). Vad anser mötet om det förslaget?

Behövs ingen förstärkning, finns tillräckligt mycket poäng för INSÅ.
Kanske för att man ska kunna ha gemensamma lektioner? Går att lösa ändå inom kurserna.
Sverkers förslag: 50p fördjupning Ensemble?

Vissa tycker att det vore bra med en förstärkning av INSÅ för att kunna ha grupplektioner med fördjupande element med t ex musiklyssning.

Övrigt förslag: 50p "entreprenörskap" för Estetelever som en förberedelse för frilansande verksamhet för estetelever. Vad ska kursen heta för att inte hamna inom ekonomiämnena? Vilka får undervisa i kursen?

Motargument: många elever inte alls intresserade/inriktade mot det.

Remissvar: mötet föreslår Ensemble istället för INSÅ som ersättning för tappade 50p.

Majoriteten verkar tycka det är ett bra förslag, men mötet är inte enigt.

Ett förslag som redan tagits bort är 50 p förstärkning av KOSKOS 50 p, var ändå ett önskemål från en skola på kongressen. En del menar att musikhistoria saknas på gymnasiet och behöver förstärkas.

Musikhögskolan i Malmö borde erbjuda kurser för komplettering för musklärare att kunna bli behöriga i KOSKOS. Ingår inte automatiskt idag i en musiklärarlegitimation (måste vara behörig i minst ett angränsande ämne).

Sverker föreslår för revidering att kursen Kultur och idéhistoria återinförs och att estetlärare blir behörig att undervisa den.

Sverker: Ensemble med körsång är en stor kurs som de flesta skolor redan verkar dela upp. Dags att bryta i sär till två olika kurser?

Krångligt att sammanlänka betygen i två olika discipliner.

För stor kurs, för många moment i samma kurs, blir godtyckligt vid betygsättning.

En del tycker inte att sambedömning är ett problem.

Mötet röstade om en delning av kursen med klar majoritet för att dela upp Ensemble och Körsång i två olika, nya kurser.

Många har i dag kursen på tre år.

Skellefteå har brutit ut moment ur Ensemble med körsång till "allmän musikkunskap".

Bruksspel och ackompanjemang. PRIK-kunskap för elever som söker musiklärarutbildning... svår kurs om du vill nå de högre kunskapskraven. Annan kurs för PRIK-spel, som fördjupningsval?

Spår: en kurs för elever som ska söka musiklärarutbildning, preparandkurs med ensembleledning, PRIK, komp till sång?

En skola: bruksspel och ackompanjemang obligatoriskt åk 1-2 istället för biinstrument. De får 8 veckor vardera omlott pi och git. Inför åk 2 får de välja ett av dem som fördjupning.

Fråga om improvisation som ingår i Ens 2: hur kan det funka för orkester som spelar klassisk musik?

Halmstad: improvisationsmomentet är urplockat ur ensemble 2 och sker på eget pass. Gör utifrån brett perspektiv på impro, inte så genrebaserat. Grundläggande nivå.

Vad tycker vi om att det inte finns impro i INSÅ-kurser? Står i kunskapskraven "följa genrespecifika krav", improvisation tillhör naturligt vissa genrer.

Sverker: bra att läsa INSÅ 1 för att få bra betyg för vidare sökning till högskolor. Spelar ingen roll om du har betyg i INSÅ 1-2 eller 3 för själva betyget.